

**Briuselis, 2025 m. liepos 7 d.
(OR. en)**

11299/25

**Tarpinstitucinė byla:
2023/0234 (COD)**

**ENV 664
COMPET 693
SAN 432
MI 508
IND 248
CONSOM 130
ENT 123
FOOD 59
AGRI 325
CODEC 972**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. liepos 3 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 388 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį dėl Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų, (tikslinė Atliekų pagrindų direktyvos peržiūra) priėmimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 388 final.

Pridedama: COM(2025) 388 final

Briuselis, 2025 07 03
COM(2025) 388 final

2023/0234 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies
keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų, (tikslinė Atliekų pagrindų direktyvos
peržiūra) priėmimo**

(Tekstas svarbus EEE)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB dėl atliekų, (tikslinė Atliekų pagrindų direktyvos peržiūra) priėmimo

(Tekstas svarbus EEE)

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo (dokumentas COM(2023) 420 *final* – 2023/0234 COD) 2023 m. liepos 5 d.
perdavimo Europos Parlamentui ir Tarybai data:

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės data: 2023 m. spalio 25 d.

Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento pozicijos data: 2024 m. kovo 13 d.

Pakeisto pasiūlymo perdavimo data: [netaikoma]

Tarybos pozicijos priėmimo data: 2025 m. birželio 23 d.

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

Komisijos pasiūlymo tikslas – peržiūrėti Atliekų pagrindų direktyvą (APD) ir įtraukti į ją priemones, kuriomis, laikantis atliekų hierarchijos, būtų mažinamas su maisto atliekų susidarymu ir su tekstilės atliekų tvarkymu siejamas poveikis aplinkai ir klimatui.

Maisto atliekų prevencijos srityje konkretus tikslas – nustatyti privalomus tikslus valstybėms narėms iki 2030 m. pabaigos nacionaliniu lygmeniu sumažinti susidarančių maisto atliekų kiekį, palyginti su 2020 m. buvusiu kiekiu, ir taip prisidėti prie 12.3 darnaus vystymosi tikslo „iki 2030 m. perpus sumažinti vienam gyventojui tenkantį maisto atliekų kiekį mažmeninės prekybos ir vartotojų lygmenimis ir sumažinti maisto nuostolius gamybos ir tiekimo grandinėse, įskaitant maisto praradimą po derliaus nuėmimo“¹.

Tekstilės srityje konkretūs tikslai yra: i) nustatyti privalomą didesnės gamintojo atsakomybės (DGA) už tekstilės gaminius sistemą, ii) nustatyti bendrąsias naudotų tekstilės gaminių ir tekstilės atliekų tvarkymo taisykles ir iii) kovoti su neteisėtu tekstilės atliekų vežimu.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija visiškai atitinka 2025 m. vasario 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos pasiektą politinį susitarimą. Komisija pritaria šiam

¹ <https://sdgs.un.org/2030agenda> (žr. 12.3 tikslą)

susitarimui, kurio pagrindiniai aspektai išdėstyti toliau.

Maisto atliekų mažinimas

- **Dėl maisto atliekų mažinimo tikslų lygio** (9a straipsnio 4 dalies a ir b punktai): Europos Parlamentas ir Taryba pritarė Komisijos pasiūlytam maisto atliekų mažinimo tikslų lygiui.
- **Dėl ataskaitinių metų** (9a straipsnio 4 dalies a ir b punktai ir 9a straipsnio 5 dalis): Europos Parlamentas ir Taryba sutiko, kad mažinant maisto atliekų kiekį kaip atskaitos taškas būtų naudojamas 2021–2023 m. metinis vidurkis ir kad valstybės narės turėtų galimybę naudoti ankstesnius ataskaitinius metus nei 2021 m.
- **Dėl pataisos koeficiento, susijusio su turizmu** (9a straipsnio 5a dalis): teisėkūros institucijos susitarė nustatyti pataisos koeficientą, kuris leistų atsižvelgti į turizmo srautų svyravimus.
- **Dėl direktyvos peržiūros iki 2027 m. gruodžio 31 d. sąlygos** (9a straipsnio 7 dalis): Europos Parlamentas ir Taryba susitarė išplėsti maisto atliekų mažinimo tikslų peržiūros nuostatą, kad taip pat būtų įtrauktas vertinimas: a) ar yra galimybė nustatyti 2035 m. maisto atliekų mažinimo tikslus; b) kokie būtų tinkami maisto atliekų ir nuostolių mažinimo pirminėje gamyboje svertai ir c) kokį poveikį maisto atliekų mažinimo tikslų įgyvendinimui daro maisto gamybos lygio pokyčiai.
- **Dėl maisto dovanojimo** (9a straipsnio 1 dalies antros pastraipos paskutinis sakinyss): Europos Parlamentas ir Taryba susitarė, kad maisto dovanojimas turėtų likti savanoriškas, tačiau iš valstybių narių reikėtų reikalauti imtis priemonių užtikrinti, kad ekonominės veiklos vykdytojai, kuriems tenka svarbus vaidmuo maisto atliekų susidarymo ir prevencijos srityje, (juos nustato kiekviena valstybė narė) siūlytų sudaryti dovanojimo susitarimus su maisto bankais ir kitomis persikirstymo organizacijomis.

Tekstilės gaminiai

- **Dėl labai mažų įmonių įtraukimo į gamintojų apibrėžtį:** Europos Parlamentas ir Taryba susitarė DGA taikyti ir labai mažoms įmonėms, todėl pakoregavo iš pradžių Komisijos pasiūlytą gamintojo apibrėžtį. Atsižvelgiant į Komisijos prioritetus, buvo nustatytos svarbios poveikio švelninimo priemonės, kad būtų išvengta papildomos administracinės naštos smulkiesiems ekonominės veiklos vykdytojams. Europos Parlamentas ir Taryba susitarė, kad taikymas labai mažoms įmonėms bus įvedamas laipsniškai ir jos turėtų būti įtrauktos į gamintojo apibrėžtį vėlesniame etape, tad nustatytas terminas – 12 mėnesių nuo DGA sistemos sukūrimo termino (taigi iš viso 42 mėnesiai nuo iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo). Europos Parlamentas ir Taryba taip pat susitarė, kad labai mažoms įmonėms bus taikomos mažesnės ir supaprastintos ataskaitų teikimo prievolės, pvz., kasmet teikti ataskaitas tik apie pirmą kartą valstybės narės rinkai pateiktus gaminius. Galiausiai, įtraukta konstatuojamoji dalis, kurioje nurodyta, kad nustatant tokių organizacijų finansinį įnašą turėtų būti atsižvelgiama į rinkai pateiktų tekstilės gaminių kiekį. Šiuo kompromisu išplečiama DGA aprėptis, tačiau kartu užtikrinama, kad labai mažų įmonių ataskaitų teikimo prievolės ir finansiniai įnašai būtų proporcingi – taip išlaikomos sąžiningos rinkos sąlygos ir netyčia nesukuriama kliūčių tokiems mažesniems veiklos vykdytojams patekti į rinką.
- **Dėl DGA mokesčių ekologinio diferencijavimo:** teisėkūros institucijos susitarė suteikti valstybėms narėms galimybę DGA mokesčius diferencijuoti ne tik pagal

tvarumo kriterijus, kurie bus nustatyti pagal Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamentą, bet ir atsižvelgiant į itin sparčios ir greitos mados praktiką. Europos Parlamentas ir Taryba susitarė, kad finansinių įnašų diferencijavimo pagal gamintojų praktiką, pavyzdžiui, itin sparčios mados ir greitosios mados praktiką, kriterijai bus nustatyti Komisijos įgyvendinimo aktuose, kuriuose jau suplanuota nustatyti ekologinio diferencijavimo kriterijus pagal Tvarių gaminių ekologinio projektavimo reglamento deleguotuosius aktus.

- **Dėl sąvokos „tiekimas rinkai“ apibrėžties pakeitimo:** Europos Parlamentas ir Taryba susitarė pradinę tiekimą Sąjungos rinkai apibrėžtį pakeisti sąvokos „tiekimas valstybės narės rinkai“ apibrėžtimi. Taryba ir Parlamentas susitarė įtraukti konstatuojamąją dalį, kurioje daroma nuoroda į Sąjungos (ES) rinką, siekdami paaiškinti, kad reikėtų vengti DGA mokesčių už tą patį gaminį mokėjimo daugiau nei vienoje valstybėje narėje.
- **Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas:** Europos Parlamentas ir Taryba susitarė, kad iš dalies keičiančios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas bus 20 mėnesių (vietoj 18 mėnesių, numatytų Komisijos pasiūlyme) nuo jos įsigaliojimo. DGA sistemos sukūrimo terminą Europos Parlamentas ir Taryba paliko tą patį – 30 mėnesių nuo iš dalies keičiančios direktyvos įsigaliojimo dienos. Pasirinkus tokį laikotarpį siekiama užtikrinti, kad valstybėms narėms būtų suteikta pakankamai laiko iš dalies keičiančiai direktyvai perkelti į nacionalinę teisę, bet neatidėlioti DGA sistemų kūrimo.
- **Dėl DGA įpareigojimų prekiaujantiems interneto platformose:** Europos Parlamentas ir Taryba susitarė įtraukti konstatuojamąją dalį, kurioje būtų paaiškinti interneto platformų paslaugų teikėjams pagal Reglamentą (ES) 2022/2065 (Skaitmeninių paslaugų aktą, SPA) taikomi įpareigojimai, susiję su DGA pareigomis. Kompromisiniame tekste taip pat paaiškinama, kad įsipareigojimai pagal Atliekų pagrindų direktyvą turi derėti su Skaitmeninių paslaugų aktu.
- **Vertinimo ir peržiūros nuostatų įtraukimas:** Europos Parlamentas ir Taryba susitarė įtraukti vertinimo nuostatą, pagal kurią Atliekų pagrindų direktyva ir Sąvartynų direktyva turi būti įvertintos iki 2029 m. gruodžio 31 d., įskaitant tris peržiūros nuostatas siekiant įvertinti: 1) tekstilės DGA sistemų finansinį pajėgumą; 2) galimybę nustatyti tekstilės gaminių surinkimo, pakartotinio naudojimo ir perdirbimo tikslus; 3) galimybę vykdyti mišrių komunalinių atliekų paruošiamąjį rūšiavimą prieš jas šalinant. Kompromisinis tekstas suteikia pakankamai laiko Komisijai surinkti su DGA sistemomis susijusius duomenis, kurie bus vertinami pagal peržiūros nuostatas.

4. IŠVADA

Komisija pritaria tarpinstitucinių derybų rezultatams ir gali priimti per pirmąjį svarstymą išreikštą Tarybos poziciją.